HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אלא אי אמרת. גבי יריכות דמחד גופא אתו תרי גופי מיהו ואם פיגול ח) זו בלא זו לא נתפגלה זו גבי חלות כי ערבן לאכול כזית משתיהן ט) מי מיצטרפי מי מהניא עירוב מחשבתו למיהוי חד גופא טפי מחיבור זבח דלא מהני להו לירצות ו): **רבי יוסי היא.** ורי' יוסי לא מיירי בהו ולא מקשי לרב הונא: **לאכול חצי זית מחלה זו.** למחר: **שזה כשר.** להקטיר אימוריו ולאכול בשר דהא לא מיפגל אלא חצי זית כאילה בחצי מתיר: **אבל אמר כזית משתיהן.** דערבן לחלות במחשבתו ואמר בכל אחד ואחד מן הכבשים הריני שוחט ע"מ לאכול כזית משתיהן [למחר] מצטרפי: **ורבי אליעזר דמאן.** אמרה להא מתניתין דקתני לעיל [יג:] לעולם אינו חייב עד שיפגל בשתיהן בכזית בשתיהן אין באחד מהן לא: **אלא אליעזר דרבי יוסי.** אמרה וקתני דמצטרפות החלות: **והדרא קושיין לדוכתיה.** דאי אמרת בשלמא יריכות חד גופא הוא כו' כדאמרינן לעיל (דף יג:): **לעולם אליעזר דרבנן.** ודקשיא לך אפי' באחת מהן נמי לא תימא בשתיהן ז] דהא ודאי אפילו באחת מהן נמי: **אלא אימא עד שיפגל בשניהם.** יא] הכבשים ואפילו בכזית דשחט ב' כבשים ע"מ לאכול כזית מחלה אחת או מב' חלות אבל אם חישב בכבש אחד לאכול כזית אחד מן החלות ובשחיטת האחר לא חישב לא הוי פיגול דאין מפגלין בעבודת חלי מתני' ו) **ולאפוקי מדר"מ דאמר.** בסוף מתני' ו) מפגלין בעבודת חלי מתיר דקתני שחט אחד מן הכבשים לאכול שתי חלות למחר ר"מ אומר פיגול ומייתין עליו כרת. ואי קשיא הקומץ את המנחה אחתי פוסל במחשבתו הא עבודת חלי מתיר הוא דהאיכא נמי יב] לבונה תריץ בקמיצה ודאי עבודה עלימה היא דהא ליכא קמיצה בלבונה מדע דהא בהקטרת קומץ אם חישב לאכול שיריים למחר פליגי רבנן ואמרי יג] כיון דאיכא נמי הקטרת לבונה לא חשיבא הקטרת קומץ לפגל דקתני מתניתין פיגל בהקטרת קומץ ולא בלבונה כו' (דף טז.) וחכ"א אין פיגול עד שיפגל בכל המתיר. ואי קשיא הא אוקימנא בריש פירקין (לעיל יג.) לכ"ע יד] מפגלין בחלי מתיר דקתני הקומץ ע"מ להקטיר קומצה למחר מודה ר' יוסי כו' והכי לא חישב אלא על חלי מתיר על הקטרת קומץ לאו פירכא היא דלא דמי להאי דהכא דהתם חישב על חלי מתיר בשעת עבודה שלימה ודאי חישב בשעת חלי עבודה כגון שחיטת אחד מן הכבשים: טו] (כ) **לעולם.** משמע דמפיק ממילתא טובא: **ורבי יוסי היא.** דאמר במתניתין בשתיהן אין אבל באחת טז] לא מפגלה חציצתה: **ולאפוקי מדר"מ.** דאמר מפגלין בעבודת חלי מתיר יז) ומדקאמר הכא יח) ובשניהן היינו דקאמר ולעולם דמשמע אפילו פיגל אף בשתיהן: **ולאפוקי נמי מדרבנן.** דאמרי במתניתין פיגל באחת נתפגלה חציצתה יט)(מדקתני הכא ובשתיהן) היינו דקאמר לעולם דמשמע לעולם אפי' פיגל בשניהן אין פיגול עד שיפגל אף בשתיהן: **פיגל בדבר הנעשה בחוץ כו'.** גבי פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים כתיבי בתורת כהנים [עי' סוף פרק יג] בפרשת פיגול בלו את אהרן) להזות מדמו על הפרוכת יח] הקטרת אימורין על מזבח החיצון: **לשפוך שירים.** שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון: **לאיפגולי מאי.** מה יאכל מאותו פר שיתחייב כרת משום פיגול: **לאיפגולי דם.** כלומר דהאי דקתני פיגל בדם קאמר שאם יאכל מן הדם בשוגג יתחייב ב' חטאות אחת משום כרת יט] דם ואחת משום כרת דפיגול: **הקומץ והלבונה.** דמנחת ישראל והקטרת כו' דכל הנך אין להם מתירין שהם מתירין אחרים וקיימא לן (לקמן דף יז.) דאין פיגול אלא בדבר שיש לו מתירין או לאדם כגון שירי מנחה שהקומץ כ] מתירן או למזבח כגון אימורי בהמה שדם מתירן ליקרב דגמרינן משלמים דכתיב בהו עיקר פיגול מה שלמים דבר שיש מתירין לאדם ולמזבח שזריקת דם מתיר האימורין ליקרב והכשר ליאכל אף כל דבר שיש לו מתירין או לאדם או למזבח נאפוקי הנך דאין אחר מתירן. ואי קשיא פשיטא דקומץ לא מיחייבי עליה כרת משום פיגול דהא כי אכיל מייתי פקע ליה פיגוליה שהרי לא קרב אמתי כא] תריץ כגון שהותה האור ברובו דחשיב כמאן דקרב כדאמרינן לקמן (דף כו:) קומץ מאימתי מתיר שיריים בתכילה משהותה האור ברובו דלא חשיב כבשר אלא אי אמרת תרי גופי נינהו מי מיצטרפי הא מני רבי היא דתניא א] השוחט את הכבש לאכול חצי זית מחלה זו וכן חבירו לאכול חצי זית מחלה זו ב] רבי אומר אומר אני שזה כשר טעמא דאמר חצי חצי אבל אמר כזית משתיהן מצטרף ורבי אליבא דמאן אי אליבא דרבנן אפי' באחת מהן נמי (ג) אי אליבא דר' יוסי הדרא קושיין לדוכתיה לעולם אליבא דרבנן ולא תימא עד שיפגל בשתיהן אלא ד) [אימא עד שיפגל] בשניהן ואפילו באחת מהן ולאפוקי מדר' מאיר ה) דאמר מפגלין בחצי מתיר קמ"ל דלא אי הכי מאי לעולם אי אמרת בשלמא בשתיהן ובשניהן ורבי יוסי היא ולאפוקי מדר"מ ומדרבנן קאתי היינו דקאמר לעולם אלא אי אמרת רבנן ולאפוקי מדר"מ ו) מאי לעולם ועוד הא אמר רב אשי ת"ש ז) רבי ח) פיגל בדבר הנעשה בחוץ פיגל ט) בדבר הנעשה בפנים לא פיגל כיצד היה עומד בחוץ ואמר הריני שוחט ע"מ להזות מדמו למחר לא פיגל שמחשבה בחוץ בדבר הנעשה בפנים היה עומד בפנים ואמר הריני מזה ע"מ להקטיר אימורין למחר ולשפוך שיריים למחר לא פיגל שמחשבה בפנים בדבר הנעשה בחוץ היה עומד בחוץ ואמר הריני שוחט ע"מ לשפוך שיריים למחר ולהקטיר אימורין למחר פיגל שמחשבה בחוץ בדבר הנעשה בחוץ לשפוך שיריים לאיפגולי מאי אילימא לאיפגולי דם דם מי מיפגל והתנן י) אלו דברים שאין חייבין עליהן משום פיגול והלבונה והקטורת ומנחת כהנים ומנחת נסכים ומנחת כהן משיח והדם אלא פשיטא לאפגולי בשר השתא ומה התם דלא חשיב ביה בבשר גופיה א"ר יוסי מיפגל הכא דחשיב ביה כ) בזבח גופיה לא כ"ש ז] דפיגל בירך ימין פיגל בירך שמאל ועוד האמר רבינא תא שמע הקומץ את המנחה לאכול שיריה או להקטיר קומצה למחר מודה רבי יוסי בזו שפיגל וחייבין עליו כרת להקטיר קומצה לאיפגולי מאי אילימא לאיפגולי קומץ קומץ מי מיפגל והתנן ז] אלו דברים שאין חייבין עליהן משום פיגול הקומץ כו' אלא פשיטא לאיפגולי שיריים השתא ומה התם דלא חשיב בהו בשיריים גופיה

מיפגלי

פיגל בדבר הנעשה בפנים לא פיגל. הא דא"ר יוסי גופיה בפרק המזקין (גיטין נד: ושם) כה"ג ביום"כ יוכיח דכי אמר פיגול מהימן לאו דוקא אלא פסול וכי האי גוונא בפ"ק דזבחים (דף יד. ושם) כ) גמרא ר"ש מכשר בהילון דאמר ר"ש בן לקיש מודה ר"ש בהולכת מטאות הפנימיות כו' ופריך והאמר ר"ש כל שאינו על מזבח החיצון כו' ומשני מודה היה ר"ש לפסול מק"ו כו': **הקומץ** והלבונה. הקשה בקונטר' פשיטא דקומץ לא מיחייב עליה כרת משום פיגול דהא אי אכיל מייתי פקע ליה פיגוליה שהרי לא קרב הממתיר ותירץ כגון שהותה האור ברובו כב] דחשיב כמאן דקרב כדאמר לקמן (דף כו:) מאימתי מתיר שייריים בתכילה משהותה האור ברובו וקשה לפי' דאי הותה האור ברובו פקע פיגול ממנו ואפי' פלגיה מחית אלרעא ופלגא אסקי' למערכה ומשלה בו האור מסקינן ליה לכתחלה כדאמר בסוף פרק ב"ש כג] (זבחים דף מג.) כ): **והלבונה.** בפרק ב"ש (גם זה שם.) מפרש משום דאין להם מתירין לאדם ולא למזבח ול"ש והרי קומץ מתירה ואע"פ שיכול להקטירה קודם קומץ כדמוכח לעיל (דף יג:) קודם הקמיצה מיהא אין להקטירה וי"ל דמ"מ לא הוי לבונה דומיא דשלמים דלבונה היא גופה מתיר שמתמת שיריים בתכילה ועיקר פיגול יליפינן משלמים ואע"ג דשייך פיגול באימורים מ) דכמה דלא מקטרי אימורים כהנים בשר לא מצו אכלי מ"מ לא משיבי מתיר כיון דאם נטמאו או נאבדו שרי בשר בתכילה ועי"ל דלבונה אין לה מתיר בעבודת מזבח ולא הוי דומיא דשלמים שעבודת מזבח מתירן כגון זריקת דם נ): **מנחת נסכים.** בפ' ב"ש (ג"ז שם.) פי' הקונטרס דלא גרס מנחת נסכים משום דפליגי בה בסיפא דהך משנה כד] מ) (דבשר והדם) קתני והנסכים הבאים בפני עצמן דברי ר"מ וחכ"א אף בבאין עם הבהמה ובפני עצמן דקאמר היינו בין במתנדב נסכים כדאמרינן מתנדב אדם מנחת נסכים בכל יום בין בבאין עם הבהמה כגון שהביא זבחו היום ונסכיו מבאן עד י' ימים ומיהו יש לישב הגירסא דמנחת נסכים מיירי במתנדב מנחת נסכים בכל יום ונסכין הבאין כה] בפני עצמן מיירי במביא זבחו היום ונסכיו מבאן עד י' ימים אבל קשה אלא לו להפסיק בדם והכי ה"ל למיתני והדם ומנחת נסכים ונסכים הבאין בפני עצמן ושמא אחידי דתנא מנחת נסכים ומנחת כהן משיח תנא מיד מנחת נסכים:

כתבות

ו א מיי' פי"ז מהלכות פסולי"מ הלכה טו:
ז ב מיי' שם הלכה ס:
ח ג מיי' שם הלכה ד:
ט ד מיי' שם פי"ח הלכה ח:

שיטה מקובצת

א) שיפגל בשתיהן אלא אימא עד שיפגל בשניהן ב) מדר' מאיר קא אתי ותו לא מאי: ג) ת"ש ר' אלעזר אומר: ד) פיגל. [זבחים דף מד ע"ב]: ה) ביה בזביחה: ו) תיבות דפיגל בירך ימין פיגל בירך שמאל נמחק: ז) והתנן. [שם דף מב ע"ב]: ח) פיגל בזו בלא: ט) משתיהן היכי מצטרפי: י) בשתיהן דמשמע דקאי אחלות: יא) בשניהן. וקאי אכבשים ואפילו כו': יב) נמי עבודת לבונה: יג) ואמרי דכיון: יד) דמפגלין בחצי: טו) הכבשים הס"ד ומה"ד מאי לעולם דמשמע: טז) באחת מהן לא: יז) מדקאמר הכא עד שיפגל בשניהן הס"ד והשאר נמחק: יח) הפרכת ולהקטיר הקטרת: יט) כרת דדם: כ) שהקומץ הוא המתירן או למזבח כגון אימורי בהמה שדם הוא המתירן: כא) המתיר כמצותו תרוץ: כב) ברובו. עיין תוספות (זבחים דף מב ע"ב) וקשה דאמרינן בפרק ב"ש פיגול שהעלוהו על גבי מזבח פקע פיגולו ממנו לענין דאם ירדו יעלו וא"כ בלא שלמים נמי ידענן דאין בהן פיגול ואמר ר"י דאצטריך שפיר למגמר משלמים דס"ד אמינא מיד שנתקדש הקומץ בכלי הוי כאילו קרב המתיר כמצותו רכך לי קדוש כלי לקומץ כהקרבת קומץ לשירים לענין נותר וטמא שהרי לא יתחייב כלום על השירים בנותר וטמא עד שיקרב הקומץ ועל הקומץ הוא חייב בנותר וטמא מיד שנתקדש בכלי כדתנן במעילה (פ"ב) ואי לאו דגמרינן משלמים הוה אמינא דמשום פיגול נמי יתחייב מיד שנתקדש בכלי להכי אצטריך למגמר דאין הקומץ חייב כרת משום פיגול כלל. מהר"פ: כג) ע' תוס' (זבחים מ"ב ע"ב): כד) משנה דבתר והדם קתני: כה) בפני עצמן. גליון ולא נהירא דהא לקמן לא מצי לאשכוחי סיועא למילתא דרבא לא ממשנה ולא מברייתא ואי גרסינן ליה ליתיה מינה סיועא עכ"ל התו"ח:

הגהות הב"ח

(א) גמ' באחת מהן נמי אלא אליבא דר' יוסי: (ב) רש"י ד"ה מאי לעולם לעולם משמע:

מוסף רש"י

פיגל בדבר הנעשה בהן בחוץ. העבודה שהיא עובד במחשבה והמלאה שחשב עליה אם מעשה עזרה הם פיגל, ואם מעשה היכל הם לא פיגל ולקמן ליף טעמא מקלא, הריני שוחט. שהרי שחיטתה בעזרה הוא וכל חוץ להיכל עזרה היא להזות דמו למחר. הרי חישב על אכילת מזבח של פנים הריני מזה. על הפרכת או על מזבח הפנימי שזו היא זריקתן המפגלת על מנת לשפוך שיריים. שהרי זו אכילת מזבח החיצון דמהניא בה מחשבה לא פיגל. מפני שמחשבה היתה בשעת עבודת פנים (זבחים מד:). **אלו דברים** שאין חייבין עליהם. כרת בלאכילתן משום פיגול הקומץ. אם קמץ לאכול שיריים למחר ונתפגלה המנחה אין לאוכל את הקומץ בכרת שאין הפיגול חל אלא על דבר שיש לו מתירין אחרים והקומץ אין אחר מתירו כי הוא מתיר את המנחה וכן לבונה וכן סולת (זבחים מב:). **ומנחת כהנים.** סולת כלילן ואינה נקמצת הלכך אין אחר מתירם. ומנחת כהן משיח. מפיתי כהן גדול שמקריב בכל יום מחציתה בבקר ומחציתה בערב (ויקרא ו) **והדם.** הוא המתיר (זבחים מג.).

SOFRIM.HEBREWBOOKS.COM